

**Pārskats
par veiktajām darbībām akadēmiskās maģistra
studiju programmas “Uzturzinātne” pilnveidei
2017./2018. akadēmiskajā gadā**

1. 2017./2018. akadēmiskā gada anketēšanas rezultātu analīze

Tā kā akadēmiskā maģistra studiju programma “Uzturzinātne” ir starpaugstskolu programma, tad nav pieejams RSU anketu apkopojums, jo RSU īsteno tikai vienu daļu no visiem kursiem un respondentu skaits ir pārāk mazs, lai varētu veikt secinājumus, tāpēc visu 3 augstskolu studenti aizpilda kopīgu anketu. Sadarbībā ar RSU IT speciālistiem tiek meklēts risinājums, lai aptauja tiktu pievienota dokumenta veidā informācijā par studiju programmu.

Pēc katra studiju semestra tiek veikta maģistrantu aptauja saskaņā ar aptaujas anketām, kuras ir sagatavotas un apspriestas starpaugstskolu akadēmiskās maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” Programmas padomē (padomi veido atbildīgie docētāji par programmas realizāciju no katras augstskolas un programmas direktore). Studējošo anketēšanai katram semestrim ir sagatavota sava anketa.

2017./2018. akadēmiskā gada 1.semestrī studiju procesā iesaistīto mācībspēku darbs (ņemot vērā pasniedzēju attieksmi pret mācāmo priekšmetu, pret studentiem, par izklāstāmā materiāla atbilstību mūsdienu prasībām) tiek novērtēts ar 8,07 punktiem pēc 10 punktu skalas, un semestrī apgūto A kursu saturs (7,5–9,4) un izvēles B kursu saturs – ar 7,7–9,5 punktiem (14 anketas).

Izvērtējot studējošo atbildes uz jautājumiem, jāsecina, ka student atzinīgi novērtē to, ka pasniedzēji motivē meklēt informāciju, iepazīties ar zinātniskajām publikācijām, raisa datu analīzi; ka kursu saturs balstās uz jaunāko, uz pierādījumiem balstītu zinātnisko literatūru. Studenti sniedz tikai labus vērtējumus par studiju programmu kopumā. Daži studenti atzīmē, ka bez iepriekšējas pieredzes/izglītības grūti saprast materiālu, bet to vairāk ietekmē studentu dažādība un iepriekšējā izglītība; ir arī iebildumi par to, ka mācības notiek trešdienās un ceturtdienās.

Jautājumā par to, kā studenti prognozē, vai iegūtās zināšanas, atvieglos un uzlabos profesionālo pienākumu veikšanu un vai pavērs plašākas karjeras iespējas, studenti atbild apstiprinoši, norādot, ka jebkuras zināšanas var noderēt profesionālo pienākumu veikšanai, kvalitatīvas, uz pierādījumiem balstītas zināšanas par uztura jautājumiem dod iespēju sniegt saviem pacientiem kvalitatīvu informāciju gan par fizisko aktivitāti, gan uztura jautājumiem un šo abu faktoru mijiedarbību. Studenti ir apmierināti ar to, ka docētāji sniedz ļoti labu informāciju par to, kā, kur un ko meklēt uzturzinātnes jomā.

2017./2018. akadēmiskā gada 2. semestrī studiju procesā iesaistīto mācībspēku darbs tiek novērtēts ar 8 punktiem pēc 10 punktu skalas, un semestrī apgūto A kursu saturs (6,33-9) un izvēles B kursu saturs – ar 8,67–9,0 punktiem.

2017./2018. akadēmiskā gada 3. semestrī studiju procesā iesaistīto mācībspēku darbs tiek novērtēts ar 8,0–9,0 punktiem pēc 10 punktu skalas, un semestrī apgūto A kursu saturs (7,38–9,37) un izvēles B kursu saturs – ar 6,0–9,2 punktiem (10 anketas).

Kopumā studējošie ļoti augstu novērtē studiju procesā iesaistīto mācībspēku darbu un programmā ietvertu studiju kursu saturu. Salīdzinot iepriekšējo akadēmisko gadu ar atskaites

periodu, gada laikā vērojama minimāla novērtējuma paaugstināšanās, tas arī ir loģiski, jo aizvadīta gada laikā nav veiktas būtiskas izmaiņas *Starpaugstskolu akadēmiskajā maģistra studiju programmas "Uzturzinātne" īstenošanā iesaistīto docētāju sastāvā un programmas kursu saturā.*

Aizpildīto anketu rezultāti tiek analizēti un apkopotā veidā prezentēti un apspriesti studiju programmas kvalitātes padomē, Sporta un uztura katedras sēdē, kā arī nepieciešamības gadījumā tiek veiktas individuālas pārrunas ar kursu vadītājiem un docētājiem. Studentus par anketēšanas rezultātiem informē studiju programmas vadītājs un studiju programmas kvalitātes padomē pieaicinātais studentu pārstāvis.

2. Kartēšanas būtiskākie rezultāti

Tā kā RSU pārziņā ir tikai daļa no kopumā programmā realizētajiem kursiem, tad pagaidām kartēšana netiek veikta, taču tuvākajā nākotnē arī pārējās universitātes plāno uzsākt kartēšanu, kas ļaus kopumā spriest par programmas rezultātiem.

3. Studiju programmas SVID analīze

Iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas	
Iekšējie faktori	
<p><u>Stiprās puses</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • multidisciplināra, ko nodrošina dažādu zinātnes nozaru speciālistu iesaistīšana kursu docēšanā (studējošie iegūst plaša spektra zināšanas un var iesaistīties starpnozaru zinātniskos pētījumos, turpināt izglītību Latvijā pastāvošās pārtikas, uztura un veselības jomas doktorantūrās); • ciešas saites ar uztura un pārtikas un veselības jautājumiem risināšanai valsts institūcijām (ar Latvijas Veselības ministrijas Veselības politikas plānošanas departamentu, Latvijas Slimību profilakses un kontroles centru, zinātniski pētnieciskajām institūcijām u. c.); • iekšēji integrēta un uzsākta arī ārēja integrācija ar Latvijas pētniecības institūtiem un ārvalstu augstskolām; • populāra un pievilcīga, jo uztura un pārtikas jautājumi ir saistoši ikvienam sabiedrības pārstāvim. 	<p><u>Vājās puses</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pirmā starpaugstskolu programma, programmas vadībai un atbildīgajām institūcijām jāaskaras ar netradicionālām situācijām un jāpieņem netradicionāli lēmumi (2014./2015.akad.g. veikta kopēja augstskolu LU, LLU, RSU diplomu sagatavošana); • lielākā daļa studentu paralēli mācību darbam strādā, tāpēc studijas trešdienās un ceturtdienās ne vienmēr ir viegli saskaņot ar darba grafiku.
Ārējie faktori	
<p><u>Iespējas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ES finanšu līdzekļu piesaistīšana studiju kvalitātes paaugstināšanā (no 2005. līdz 2008. gadam īstenots ESF projekts (sagatavoti 16 kursiem mācību materiāli)); no 2010. līdz 2015. gadam īstenoti ERAF un ESF projekti, kas deva iespēju paaugstināt studiju un pētnieciskā darba kvalitāti un studiju procesu ar mācību un zinātnisko literatūru; • mācībspēku un studentu apmaiņas intensificēšana ar ārvalstu augstskolām. • veselības akadēmiskās izglītības sadarbību gan pieaicinot vadošos sabiedrības veselības speciālistus studiju procesa īstenošanā, gan iesaistot SV Kvalitātes padomē; • attīstīt jaunas izglītības formas: e-apmācība, uz rezultātu, prasmēm un kompetencēm orientēta 	<p><u>Draudi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Latvijā nav sakārtota normatīvo aktu bāze par uzturzinātnes speciālistu kvalifikāciju un nepieciešamību hronisko slimību prevencijā; • sabiedrības neizpratne un nepietiekoša informētība par sabalansētu un veselīgu uzturu un fizisko aktivitāšu nozīmi hronisku slimību novēršanā.

izglītība; • iespējas <i>Erasmus</i> programmas ietvaros īstenot starptautisko studentu apmaiņu.	
---	--

Vairāki studējošie, kā arī programmas absolventi ir izmantojuši iespēju un ir iesaistījušies Veselības ministrijas 2016. gada īstenot uzsāktajā Eiropas savienības fondu projektu “Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” nr. 9.2.4.1/16/I/001 fondu projektu īstenošanā. Projektu mērķis ir uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem visiem Latvijas iedzīvotājiem, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot nacionāla mēroga pasākumus veselības jomās.

Uzturzinātnes programmas padomē tiek strādāts pie Tālākizglītības studiju programmas izveides, kas dos iespēju programmas absolventiem, kuri nav ārstniecības personāls, apgūt uztura speciālistam nepieciešamās profesionālās kompetences, prasmes un zināšanas, piem., pedagoģijas principus uztura speciālista praksē, personības psiholoģiju, saskarsmes psiholoģiju, ētikas pamatprincipus u. c.

4. 2017./2018. akadēmiskā gadā studiju programmā veiktās izmaiņas un aktivitātes

Par īstenotajām aktivitātēm 2017./2018. akadēmiskajā gadā

Kopējās (LU, LLU, RSU) akadēmiskās maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” īstenošanā, kvalitātes uzlabošanā un popularizēšanā uzturzinātnes jomā.

1. aktivitāte

Augstskolu (LU, LLU, RSU) mācībspēki 2017./2018. akadēmiskā gada laikā pēc 2. Starptautiskās konferences “Uzturs un veselība” (2016. g. 5.–7. oktobrī) uz konferencē sniegto 52 ziņojumu un 47 stenda referātu bāzes, kuros tika prezentēti 352 zinātnieku pētījumi, sagatavoja 35 zinātniskos rakstus, kuri tika publicēti Latvijas Zinātņu akadēmijas Vēstīs B daļā (*Proceeding of the Latvian academy of Science*, Volume 71, 2017, Number 6 (401.–527. lpp., 20 raksti) un Volume 72, 2018, Number 2 (43.–130. lpp., 15 raksti)). Tas dod iespēju uzturzinātnes aktuālos jautājumus un problēmas, kuru sistemātisku un mērķtiecīgu risināšanu mēs (programmas īstenošanā iesaistītie docētāji un nozares zinātnieki) Latvijā esam uzsākuši, izmantot programmas kursu aktualizācijā un izvirzīt apspriešanai plašākam Latvijas interesentu lokam, un starptautiskā līmenī – ar datubāzes www.degruyteropen.com un *Web of Science*, un Scopus starpniecību radīt ieinteresētību citu valstu zinātniekos par Latvijā notiekošiem pētījumiem uzturzinātnē.

2. aktivitāte

Uzturzinātnes kā zinātnes popularizēšana pārtikas lietotāju vidū, iesaistot studējošos “Uztura” un “Uzturzinātnes” programmās, un LU, LLU, RSU docētājus un sadarbības partnerus.

ES Zinātnieku nakts – 2018. Augstskolu “Uzturzinātnes” programmas docētāji un studenti no mūsu 3 augstskolām (LU, LLU, RSU) atbilstoši ES uzstādījumam (Zinātnieku nakts 2018 veltīta katras valsts, tautas kultūras mantojumam) kopīgi organizēja Zinātnieku nakti 28.septembrī par tēmu “Etniskie un tradicionālie ēdieni mūsdienā Latvijā”. Zinātnieku nakts apmeklētājiem(kuru kopējais skaits bija ~ 600) tika nodrošināta iespēja nodegustēt mūsu etnisko ēdienu – “Bukstiņbiezputru”, Latvijas Maiznieku biedrības meistarū Rudzu maizes, kā arī ar inovatīvām tehnoloģijām iegūtās “Milzu” rudzu pārslas (SIA “Milzu”), dzērveņu sukādes (Z/S “Gundegas”) un Dobelē audzētos ābolus (Dobeles augļkopības institūts). No stenda ziņojumos ietvertajiem pētījuma rezultātiem un mūsu skaidrojumiem apmeklētāji saņēma informāciju par pārtikas produktos esošajām uzturvērtību nosakošajām sastāvdaļām, par to ietekmi uz veselību, kā arī novērtēt savu uzturi pie uztura speciālistiem ar bioimpedances svāra mērījumiem (Linda Valkovska, RSU bakalaura programma).

3. aktivitāte

Veiktās aktivitātes kopējās (LU, LLU, RSU) akadēmiskās maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” kvalitātes uzlabošanai 2017./2018. akadēmiskajā gada, kursa saturā tiek ietverta tēma par diētu izstrādāšanu.

1) Ņemot vērā studējošo aptauju rezultātus 2016./2017. akadēmiskajā gadā uzsākta kursu “Uztura regulācijas pamatprincipi sievietēm dažādos dzīves periodos” (Medi5006; kursa vadītāja prof. Dace Rezeberga) aktualizācija. Iepļānots kursa saturu papildināt ar tēmu “Uztura ieteikumu (diētu) izstrāde sievietēm dažādos dzīves periodos”, kursa aktualizēšanā un īstenošanā piesaistot studiju programmas “Uzturzinātne” 2013. gada absolventi Lienī Sondori.

2) Kursa “Uzturs gados veciem cilvēkiem” (Medi6001; kursa vadītāja Dr. Daina Zepa) aktualizācija. Iepļānots kursa saturu papildināt ar tēmu “Uztura ieteikumu izstrāde gados veciem cilvēkiem konkrētos gadījumos”, kursa aktualizēšanā un īstenošanā piesaistot studiju programmas “Uzturzinātne” 2008. gada absolventi Līgu Balodi.

Veiktās izmaiņas nostiprinās studējošo kursā iegūtās zināšanas un kompetences uztura ieteikumu izstrādē noteiktām patērētāju grupām.

4. aktivitāte

Aizvadītajā starpaugstskolu maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” īstenošanas periodā (no 2006./2007. līdz 2016./2017. ak. gadam) un arī joprojām pasniedzēji studējošajiem mācību materiālus pārsūtīja uz katra kursa vienoto e-pasta adresi, ar vienotu paroli.

2017./2018. ak. gada kursā “Jaunā pārtika un ģenētiski modificēti pārtikas produkti” (Pār5003, kursa vadītājs prof. I. Muižnieks) Starpaugstskolu (LU, LLU, RSU) maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” visiem 1. kursa maģistrantiem (neatkarīgi no piederības kādai no 3 augstskolām) tika nodrošināta iespēja pieslēgties LU e-studiju videi, lai saņemtu mācību materiālus un kārtotu pārbaudījumus e-vidē šajā kursā.

Par studentu piekļuvi LU realizētajiem kursiem Latvijas Universitātes, piemērs: lai studenti varētu pilnvērtīgi studēt e-studijās, viņi ir jāreģistrē kā klausītāji, jāizveido studentu saraksts ar personu datiem (vārds, uzvārds, personas kods, e-pasta adrese) un jāsūta uz e-pastu: studentu.serviss@lu.lv. Studentiem tiek piešķirti LU lietotājvārdi un paroles. LLU studenti jau ir LAIS, tā ka viņi varēs lietot savus lietotājvārdus un paroles uzreiz. RSU studenti LU paroles un lietotājvārdus var noskaidrot Studentu servisā vai IT servisā (tāl. 67034714).

RSU nodrošina studentu reģistrāciju un piekļuvi RSU datubāzēm un e-studijām.

5. Studiju programmas pilnveides priekšlikumi.

Tuvākajā laikā darāmais: jāapzina situācija sadarbības augstskolās un jāvienojas ar studentu servisiem, lai veicinātu e-studiju vides pielietošanu kopējās (LU, LLU, RSU) akadēmiskās maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” mācību procesā, visu trīs augstskolu studējošajiem visās trīs augstskolās (tiks noskaidrotas docētāju vēlnes, tiks noskaidrotas citu augstskolu iespējas studentu apmācībai izmantot e-studiju vidi jau plašākos mērogos u. c.).

Turpināt darbu pie studiju programmas un sabiedrības veselības nozares Latvijā atpazīstamības veicināšanas.

Studiju programmas vadītājs: Lolita Neimane

Datums: 15.10.2018.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes domē

2018. gada 17. oktobra sēdē

Protokols Nr. 7-2-3/2018/8

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes Dekānu padomē

2018. gada 3. decembra sēdē

Protokols Nr. 15-1/34/2018